

Budme vděčni

Vstupní slovo: Žalm 100: Žalm k děkuvzdání. Hlahol Hospodinu, celá země!

2 Radostně sluz Hospodinu! Vstupte před jeho tvář s plesem!

3 Vězte, Hospodin je Bůh, on nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.

4 Vstupte do jeho bran s děkuvzdáním, do nádvoří jeho s chvalozpěvem! Vzdávejte mu chválu, dobrořečte jeho jménu,

5 neboť Hospodin je dobrý, jeho milosrdenství je věčné, jeho věrnost do všech pokolení!

Job 1.13-22: Nastal pak den, kdy Jóbův synové a dcery hodovali a pili víno v domě svého prvorozeného bratra.

14 Tu přišel k Jóbůvi posel a řekl: "Právě orali s dobyt看em a při něm se popásaly oslice.

15 Vtom přitrhli Šebovci, pobrali je a čeled' pobili ostrým meče. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

16 Ještě nedomluvil, když přišel další a řekl: "Z nebe spadl Boží oheň, zachvátil ovce a čeled' pozřel. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

17 Ještě nedomluvil, když přišel další a řekl: "Kaldejci rozdělili do tří houfů napadli velbloudy, pobrali je a čeled' pobili ostrým meče. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

18 Ještě nedomluvil, když přišel další a řekl: "Tvoji synové a dcery hodovali a pili víno v domě svého prvorozeného bratra.

19 Vtom se zvedl od pouště silný vítr a opřel se ze všech čtyř stran do domu. Ten se na mladé lidi zřítíl a oni zahynuli. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

20 Tu Jób povstal, roztrhl svou řízu a oholil si hlavu. Potom padl k zemi, klaněl se

21 a pravil: "Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno."

22 Při tom všem se Jób nijak neprohřešil a neřekl proti Bohu nic nepatřičného.

Kol. 3.12-17: Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblecte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost.

13 Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy.

14 Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti.

15 A ve vašem srdci ať vládne mír Kristův, k němuž jste byli povoláni v jedno společné tělo. A buďte vděční.

16 Necht' ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch.

17 Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, činite ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci.

J.1.1-14: Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh.

2 To bylo na počátku u Boha.

3 Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.

4 V něm byl život a život byl světlo lidí.

5 To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.

6 Od Boha byl poslán člověk, jménem Jan.

7 Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho.

8 Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví.

9 Bylo tu pravé světlo, které osvětluje každého člověka; to přicházelo do světa.

10 Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal.

11 Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali.

12 Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.

13 Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž se narodili z Boha.

14 A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.

Závěrečné slovo: Fp.4.4-7,19-20,23: Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!

5 Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko.

6 Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu.

7 A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.

19 (Můj) Bůh vám dá všechno, co potřebujete, podle svého bohatství v slávě v Kristu Ježíši.

20 Našemu Bohu a Otci sláva na věky věků. (Amen.)

23 Milost Pána Ježíše Krista buď s námi. Amen

Písně:

638 Díky

197 Duše má, v tichosti

177 Nuž Bohu děkujme (po kázání)

546 Má duše, Pána chval (po oznámeních)

550 Až potud nám pomáhal

Ekologická sekce ČKA každoročně zve nejrozmanitější společenství křesťanů, aby v září nebo v říjnu konali Dny vděčnosti za stvoření. Vděčnost za stvoření, za to, že patříme k onomu úžasnému Božímu dílu, by se měla vinout i dnešním kázáním. V tomto období se v našich sborech konávají slavnosti díkůvzdání; dříve se hovořovalo o díkůčinění za žně či obecněji o díkůvzdání za úrodu. To, že máme co jíst, není samozřejmostí. Jsme závislí na tom, co se urodí. A i když lidská práce a vynalézavost zde hraje svou roli, tak úroda a úrodnost není naší zásluhou. Vědomí vděčnosti Bohu za úrodu patřovalo k běžnému lidskému uvažování. My dnes naopak úrodnou půdu ničíme a trestuhodně jí plýtváme, odvolávající se při tom na fungování světového ekonomického systému, který je ovšem násilnický a necitlivý, bezohledný a krátkozraký. Z více stran se však ozývá varování před pošestilostí a nemorálností současného běžného znevažujícího a necitlivého vztahu k půdě. Snad my, křesťané, patříme mezi ty, kdo si nesamozřejmost toho, že máme co jíst, uvědomují. A k tomu patří i vědomí dalších nesamozřejmostí, dalších důvodů k vděčnosti. Máme další prostředky k fyzickému životu, jako bydlení, oblečení, energii, a tak dále. Uvědomujeme si konečnost pozemských zdrojů, jejich vyčerpitelnost, a tím i jejich vzácnost. Mluvíme třeba běžně o zdrojích, avšak víme, že jde o Boží dary, které z Boží milosti dostáváme, abychom je užívali, vzájemně je sdíleli a dobře s nimi nakládali.

Víme, že klesá dostupnost pitné vody. A my její zdroje bezohledně znečišťujeme a svými plošně rozsáhlými stavbami, jakými jsou dálnice a silnice, skladovací a obchodné haly a přilehlá parkoviště, vodu, která by mohla plnit naše studny, směřujeme přes kanalizaci a čistíčky řekami do moří a oceánů.

Velice důležitou roli v našem dnešním světě mají zdroje energie. Před obdobím průmyslové revoluce jako takové sloužily tu a tam vodní toky a vítr, avšak převážnou jejich část tvořila právě úroda, nejen jako potrava pro člověka, ať již přímo či přes vykrmení chovaných zvířat, nýbrž i jako potrava pro zvířata, sloužící jako tažná, či přímo jako dopravní prostředky. Dnes, když své dopravní prostředky již nekrmíme ovsem, nýbrž benzinem, naftou, či je napájíme elektřinou, roli úrody částečně převzaly energetické zdroje: nafta, uhlí, jaderná energie, a různé obnovitelné zdroje, mezi něž patří i odedávna využívaný vítr a proudící voda. Víme, že spalováním nafty či uhlí produkujeme klima ohrožující nadbytečný oxid uhličitý, jsou však známa také rizika jaderné energetiky, a ani obnovitelné zdroje nejsou úplně neškodné. Konec konců, každá přeměna energie je spojena s určitou degradací energie, s celkovým úbytkem volné energie, a znamená tedy jakousi definitivní ztrátu. Vyčerpání volné energie leží snad zatím někde v nedohlednu, přesto však to, že zde jde o nevratný proces, že znamená újmu pro stvoření jako celek, by se nám mělo stát výzvou k tomu, abychom energii, kterou spotřebováváme, přijímali s vděčností opravdu jako vzácný dar a odpovědně s ní hospodařili.

V poslední době se poměrně hodně hovoří o probíhající klimatické změně. Jde o nahodilé výkyvy či o skutečnou změnu klimatu? A do jaké míry za ni může člověk? Už sama existence těchto otázek vede k zamyšlení nad naším přístupem k darům, které prostřednictvím přírody přijímáme a jež na přírodních podmínkách závisejí. Připomíná nám naši závislost na okolí, na přírodě atd. – naši závislost na Hospodinu. Připomíná ji nám lidem. Připomíná ji nám křesťanům. Připomíná nám, že úrodná půda je dar. Připomíná nám, že pitná voda je dar. Připomíná nám nesamozřejmost všeho toho, co pro naše životy máme a přijímáme.

I my, kdo se ke Kristu hlásíme, jsme hodně ovlivněni dnes běžným přijímáním všeho dobrého jako samozřejmosti, na niž má člověk nárok. Jobova příkladná pokora, nenárokující si vůbec nic, je úplným protipólem toho, jak my dnešní Evropané uvažujeme. My jsme si totiž zvykli na všechno možné si dělat nárok či právo. Nechme se Jobovým myšlením oslovit.

Nechme se oslovit takovými osobnostmi, jakou byl svatý František z Assisi, muž, pro něhož výzva následovat Krista znamenala vykročit za hranice praxe tehdejšího občanského i církevního života. Zajímavé je, co o něm napsal Llyn White: "Nejvýraznějším jeho zázrakem je skutečnost, že neskončil na hranici (na rozdíl od mnoha těch, kteří patřili do levého křídla jeho následovníků). Byl tak zřetelně heretický, že později generál františkánského řádu sv. Bonaventura, velký, citlivý a vnímavý křesťan, se snažil 'ututlat' některé projevy Františkovy zbožnosti. Klíčem k porozumění Františkovi je jeho víra v sílu

pokory, a to nejen pokory individuální, nýbrž i pokory člověka jako druhu. František usiloval, aby člověk opustil monarchii nad stvořením a nahradil ji demokracií veškerého Božího stvoření. Mravenec pro něho už není jen kázáním pro líné, plamen už není jen symbolem touhy duše pro spojení s Bohem; nyní to jsou Bratr Mravenec, Bratr Oheň, Sestra Voda, chválící Boha svým způsobem, tak jako Bratr Člověk Ho chválí zas svým."

Apoštol Pavel ve čtené části listu do Kolosis vybízí k vděčnosti. "...A buďte vděčni ..." Nepíše ani komu, ani za co. Komu? Jistě, Bohu Stvořiteli. Avšak On působí i prostřednictvím lidí. A za co? Dá se to vůbec vyjmenovat? Sotva. Vděčnost je přede vším životní postoj, postoj pozitivní a obohacující, doprovázející a naplňující pokoru. S vděčností nic nemají společného farizeova slova z Ježíšova příoměru, jimiž děkuje Bohu, že není jako druzí, že není jako publikán. Naproti tomu taková všeobjímající vděčnost prostupuje celou Písní tvorstva sv. Františka z Assisi. Opakují se v ní slova "Chválen buď", italsky "laudato sii", což se stalo označením letošní encykliky papeže Františka, aktualizující a konkretizující to, co svatému Františkovi leželo na srdci. Z každého slova chvály cítíme i pokorné "děkuji":

Nejvyšší, všemohoucí, dobrý Pane,
Tvé jsou chvály, sláva a čest
a každé dobrořečení.
Chválen buď, můj Pane,
se všemi svými tvory,
zvláště pak s bratrem Sluncem,
který dává jasný den.
Je krásný, mocně září.
Vše to má od Tebe.
Chválen buď, můj Pane,
sestrou Lunou, a hvězdami.
Na obloze jsi je vytvořil
jasné, vzácné a krásné.
Chválen buď, můj Pane,
bratrem větrem, a vzduchem,
a mračny,
a každým počasím,
jimiž obživuješ všechny své tvory.
Chválen buď, můj Pane,
sestrou vodou
Je užitečná, a pokorná, a vzácná,
a cudná.
Chválen buď, můj Pane,
bratrem ohněm,
jímž dáváš světlo do noci.
Je krásný, a veselý, a mocný,

a silný.
Chválen buď, můj Pane,
naší matkou Zemí,
která o nás pečuje a nás živí.
Dává vzrůst rozmanitým plodům,
zeleným bylinám
a barevným květinám.
Chválen buď, můj Pane,
těmi, kdo pro Tvou lásku odpouštějí
a snášejí nemoci a utrpení;
blahoslavení jsou, kdo činí mír,
ti od Tebe, Nejvyšší,
získají korunu.
Chválen buď, můj Pane,
naší sestrou tělesnou smrtí,
jíž žádný žijící člověk
nemůže uniknout;
běda těm, kdo umírají
ve smrtelných hříších
blahoslavení jsou,
kdo budou zastiženi
při plnění Tvé nejsvatější vůle,
jimž druhá smrt neuškodí.
Chvalte a dobrořečte mému Pánu,
a děkujte Mu,
a služte Mu s velikou pokorou.

František z Assisi vzdává chválu nebeskému Otci. Uvědomuje si, ba přímo prožívá, že vše kolem je Jeho dílem. Ve slovech této Písně tvorstva či Sluneční písně cítíme opravdovou, prožívanou vděčnost. Myslíme na vděčnost Bohu Stvořiteli, vděčnost Kristu Spasiteli, vděčnost Duchu Posvětiteli a Utěšiteli. Vděčnost bližním, a to nejen těm lidským. Vděčnost za to, že máme co jíst, co pít, čím se odívat, kde bydlet, že máme energii k svícení, k topení, na pohon strojů a k dopravě, že máme tu spoustu drobností obohacujících život. A také vděčnost za druhé lidi, za přírodu, za celek stvořitelského díla, k němuž patří i tělesná smrt. Vděčnost za krásu Božího i lidského díla, za vědu a umění. Vděčnost za bohatství života, za spasení, za výhled k Božímu království. Vděčnost, která naplňuje srdce a sama přináší nový, obohacující rozměr do lidských životů, která znamená pokání, obnovu myšlení a jednání. Vděčnost, která vede do Kristovy blízkosti. On sestoupil s výšin nebes, aby nám otevřel brány ztraceného ráje, a při tom aby se nám stal Přítelem a bratrem. Budme vděčni. Amen.